

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.

Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok XII.

Nowemiasto-Pomorze Wtorek, dnia 27 września 1932

Nr. 114

Polska pod kontrolą żydów.

„Kurjer Polski“, wychodzący w Ameryce, dnia 17 lipca br. ogłosił list żydów, który amerykańskim czytelnikom sprawy polskie przedstawił w następujący sposób:

„Szanowna Redakcjo! Polacy są bardzo zbalwanii. Co oni kiedy zrobili dla cywilizacji? Polska nigdy nie wydała żadnego Einsteina, Brandesa, Jezusa, Spinozy. My, Żydzi, jesteśmy nie tylko w Polsce, lecz po całym świecie. Gdzieby Polska była, gdyby nie Żydzi?”

„Polacy w porównaniu z narodem żydowskim są tylko diwłami i czaraczami wody, lecz my pragniemy żyć w spokoju z polskim ludem...”

„Gdyby Niemcy zszepiekowali się Polską, myślę, że Polacy na temby nie stracili...”

„Lecz dłużej my, naród wyższy, mamy tracić czas na argumenty z tymi, których uważamy za niższych intelektualnie i duchowo?”

„Nie chcę zbyt chwalić, lecz wierzę, że z czasem Polska będzie pod kontrolą żydów, a gdy ten dzień nadejdzie, będzie to szczęśliwa dla nas godzina i mym nadzieją, że będzie to dzień radości i dla Polaków, którzy zresztą są naszymi braci i zasługują na lepszą rację, niż na negację.”

De tych słów polski „Pielgrzym“ następująco dodaje uwagi:

„Wadzą więc tege listu Polacy są tylko „diwłami i czaraczami wody“, dlatego „Polska będzie pod kontrolą żydów“. Bezczelność żydowska zawsze już, jak widzimy, przekracza granice. Ale dłużej się to dzieje? Oto w roku 1922 żydowski Główny pisał tak: „Bez pomocy ze strony polskiej żydzi zwalczą Polaków nie mogą“. Żydzi mają już teraz do pomocy tych Polaków, a zależli ich w obecie dalszej sanacji. Wiadomo przecież, że rabini Lewin, żydzi Mińberg i Wiślicki to postacie żydowskie, wybrani głosami jednolitej sanacyjnej, posiadający duży wpływ na politykę sanacyjną. Wódz sanacji nazywał Polaków „narodem idiotów“, a żydzi pogardliwie wyróżzają się o narodem polskim jako o „diwłach i czaraczach wody“.

Żydzi z coraz większą uchwałnością dążą do tego, by nas wziąć pod swą kontrolę, bo pomagają im w walce z narodem polskim ci, co z wściekłą nienawiścią zwracają się przeciwko obywateli narodowemu i O. W. P., przeciwko organizacjom, grupującym w swym gronie najlepszych synów ojczyzny. Czyż nie widzimy tego, że wolno obecnie w Polsce być nacjonalistą żydowskim, ukraińskim czy niemieckim, a nie wolno być polskim narodowcem?!

Żydzi zawładnęli prasą sanacyjną, która w ostatnich czasach z taką nienawiścią, posługując się kłamstwami i oszczerstwami, występowała przeciw O. W. P. i działaczom narodowym. Żydzi są dziś przedstawicielami polskiej dyplomacji. Bardzo wielu żydów zajmuje placówki w naszych konsulatach zagranicznych, a nie brak ich także i na urządach w państwie.

Kto ma oczy otwarte, ten widzi, że wzmaga się także w ostatnich czasach walka z katolikami poglądnymi na wychowanie w szkole. I tą walką kieruje żydostwo, które robi wszystko, aby zatrzeć ducha w naszdzie i by nie dopuścić, by Polska miała się stać państwem katolickim i narodowym.

„Ale przecież nie pote uwolniliśmy się z pod opieki trzech zaborców, ataby się dostać w wolnym państwie pod kontrolę żydów! Czas się już obudzić! Jeżeli kiedy, to dziś hasło „Swój do swego i po swoje“ musi się stać przykazaniem dnia codziennego. Musimy obudzić w sobie poczucie własnej godności osobistej i godności narodowej. Nie możemy pozwolić na demoralizowanie naszego ducha przez czytanie pism, w których współpracują żydzi; nie możemy pozwolić na to, by warsztaty polskiego rzemieślnika i kupca upadły, a w tym samym czasie mnożyły się sklepy i warsztaty rzemieślników żydów. Obrona naszego stanu posiadania, obrona czystości zasad jest nakazem chwili“.

Kiedy zwyciężymy?

„Głos Jarosławski“ na powyższy temat pisze, jak następuje:

„Zbliża się dzień odrodzenia narodu, obudzenia jego sumienia, dzień triumfu, sprawiedliwości — dzień zwycięstwa.“

Na naszych obrząmiej większości społeczeństwa zszają się pytania: Kiedy już zwyciężymy? Kiedy skończą się szczy sanacji?

Niecierpliwość tych ludzi dobrze rozumiemy. Wiemy, że chcieliby jak najprędzej oglądać zmianę na lepsze, chcieliby polecić kres systematycznemu podważaniu zdrowia materialnego narodu, chcieliby widzieć poprawę położenia gospodarszego, żyć w spokojniejszych, bardziej ustalonych, pewnych warunkach.

Data ostatecznego zwycięstwa jest jednak od nas zależna. Moment upadku sanacji możemy zbliżyć lub oddalić.

Obecnie stwierdzamy jedno. Po naszej stronie coraz więcej tworzy się szeregów karnych, jednostek, gotowych do poświęcenia ciał, a po stronie sanacji zmi wybitni pilnujący czują zbliżający się swój koniec.

Więc, zmęczony 6-letnim sprawowaniem, władzy, już zaczyna się intensywnie ekypwre — stwarzając cały system pełnomocnictw, ustaw, któreby mu dawały formalnie przynajmniej prawo wkroczenia w życie polskie.

Takiego przeciwnika, jak sanacja, oblicie można tylko w drodze walki, prowadzonej na wszystkich polach życia społecznego i narodowego. Walka ta musi być ostre, bezwzględna — w jednym tylko różniąc się od walki sanacyjnej, mianowicie w tem, że musi być moralna i legalna. Teraz, kiedy przeciwnik słabnie, należy go tem silnie atakować.

Walczyć się nam nie wolno. Zdecydowanie musimy podjąć walkę, pamiętając, że, kto dorwał się siłą do władzy, nie nastąpi debrowolnie.

Zwycięstwo trzeba wywalczyć w trudzie i znoju. Potrzeba nam ludzi czynu.

Najskrodlivszym dla nas jest typ narzekającego gówny, — który ciągle pyta, kiedy? jak? sam zaś chwyci się wścień, wywołując do walki innych.

Taka bierność, takóślna jednostka musi ustąpić innym — silnym — gotowym do walki — wierzącym w zwycięstwo, a nie pytającym tylko: kiedy i jak zwyciężymy.“

Ks. Prymas Hlond wyjechał na kurację.

Poznań, 27. Z polecenia lekarzy wyjechał na kurację do Krynicy J. E. ks. kardynał prymas Hlond.

Premjer Prystór na urlopie.

Warszawa, 23. 9. Ostatnie posiedzenie Rady Ministrów odbyło się bez udziału premjera Prystora. Premjer Prystór bowiem powrócił z urlopu dopiero w bieżącym tygodniu.

Konferencja dyrektorów kolejowych.

Warszawa, 22. 9. Rozpoczęła się w ministerstwie Komunikacji konferencja dyrektorów kolejowych pod przewodnictwem p. ministra komunikacji, inż. Budkiewicza. Na konferencji poruszone były sprawy bieżące gospodarki kolejowej, referowane przez poszczególnych dyrektorów kolei.

A więc nie! — Stopa dyskontowa w Banku Polskim nie będzie zmieniona.

Warszawa. Wehce pogłosek, jakoby na Radzie Banku Polskiego omawiana była sprawa stopy dyskontowej Banku Polskiego, z miszadajnego źródła podają, że wiadomość ta nie odpowiada prawdzie.

Nowy ambasador Sowietów w Londynie.

Londyn, 22. 9. Nowym ambasaderem Sowietów w Londynie na miejsce Sokolnikowa, który obejmuje komisariat handlu zagranicznego, będzie dotychczasowy poseł sowicki w Helmsfordzie Majski, który poprzednio był radcą ambasady w Londynie, a potem w Tokio. Majski 10 lat temu był szefem wydziału prawnego Narkominaletu i jest autorem wielu prac z dziedziny polityki międzynarodowej.

Żydzi w Polsce mogą być z tego dumni.

Ulgi dla żydów przy wysyłaniu telegramów. — Czy katolicy mieli przy wysyłaniu telegramów takie przywileje?

Warszawa. Ministerstwo Poczt i Telegrafów niniejszem powiadamia, że, poczynając od dnia 26 września włącznie do 10 października rb., przyjmowane będą we wszystkich urządach telegraficznych i pocztowo-telegraficznych telegramy gratulacyjne PNG z okazji swiat Nowego Roku wyznania mojżeszowego o tekstach ustalonych i znizonej taryfie.

Telegramy te przyjmowane będą do Stanów Zjednoczonych Am. Półn. i Kanady. Nadawcy przysługuje prawo wyboru jednego z pośród 12 tekstów okolicznościowych w językach polskim, angielskim i hebrajskim, które te teksty wywieszone są we wszystkich urządach telegraficznych i pocztowo-telegraficznych do publicznej wiadomości! Opłata od takiego telegramu wynosi 9 zł. do Stanów Zjednoczonych i Kanady niezależnie od wybranego tekstu.

Prócz tego w roku bieżącym w wymienionym na wstępie komunikatu okresie i z tejże okazji przyjmowane będą we wszystkich urządach telegraficznych i pocztowo-telegraficznych telegramy gratulacyjne XLT do Palestyny o tekstach dawolnych i znizonej taryfie. Teksty te mogą być redagowane w języku polskim, angielskim i hebrajskim. Należność za te telegramy oblicza się według wyrazów. Minimum opłat za 10 wyrazów.

Dalsze zmiany w sądownictwie.

Zwolnieni sędziowie wystosowali skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Warszawa. Jedną z szeregów prasowych donosi, że szereg sędziów zwolnionych, którym przyznano tylko jeannaszowe odprawy, a nie emerytury, wystąpiło do Najwyższego Trybunału Administracyjnego ze skargą o rewizję obliczenia lit służby i wyznaczenie emerytur. Jak wiadomo, zwolnieni zostali również jedyna kobieta, zajmująca stanowisko sędziego dla spraw nieletnich, p. Wejtowicz-Grabińska. Na jej miejsce ma być mianowany sędzia z Sosnowca, p. Wejnikin. Pani Grabińska na swem stanowisku w Sądzie dla nieletnich zyskała przez owocną działalność wielkie uznanie i popularność.

Ceny węgla, nafty, żelaza i owsa — regulować będą wojewodowie.

Warszawa, 24. 9. W najbliższym numerze Dziennika Ustaw ukaza się rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przekazujące wojewodom uprawnienie regulowania cen węgla, nafty, żelaza i owsa. Rozporządzenie to zawiera, że zarządzenie, regulujące ceny, będą mogli wydawać wojewodowie za każdorazowym specjalnem rozrządzeniem M. S. Wawna.

Konstytucja nie będzie zmieniona.

Lwów. „Kurjer Lwowski“ donosi, że na zebraniu sanacyjnym we Lwowie prezes plk. Sławek, mówiąc o reformie konstytucji, powiedział, co następuje: „Projekt konstytucyjny BB., który był dobry i na czasie przed trzema laty, obecnie już nie odpowiada istniejącym stosunkom. Reforma konstytucji nie może być zagadnieniem ustawodawstwa najbliższego okresu“. Oświadczenie to jest najlepszym dowodem, że w sferach sanacyjnych panuje kompletny chaos i brak jakiegokolwiek programu. Pisma sanacyjne zapewniają, że najbliższa sesja sejmowa będzie poświęcona reformie konstytucji, a prezes klubu BB. mówi co innego.

Burza w sejmie pruskim.

Berlin, 22. 9. Przebieg dzisiejszego posiedzenia sejmiku pruskiego był bardzo burzliwy. Narodowi socjaliści rozpoczęli obstrukcję, nie dopuszczając do głosu posła niemiecko-narodowego Steuara, który atakował estrę hitlerowców. Przewodniczący sejmiku dwukrotnie musiał przerwać posiedzenie. Po wznowieniu obrad większość posłów hitlerowskich opuściła salę. Poseł niemiecko-narodowy Stauer kontynuował swe wywody przeciwko hitlerowcom, przerywane częste śmiechami na ławach lewicowych. Z kolei przemówił narodowy socjalista Nikolaj. W czasie głosowania nad szeregiem drobnych wniosków sejm odrzucił m. in. wniosek hitlerowców o zawieszenie immunitetu byłego premiera Brauna, przyjął natomiast kilka rezolucyj w sprawie akcji pomocy dla górników. Następnie kontynuowano dyskusję polityczną. Parlamentarna frakcja komunistyczna zgłosiła wniosek o natychmiastowe zwołanie komisji spraw zagr. Reichstagu z następującym porządkiem dziennym: 1. stanowisko wobec sytuacji, jaka powstała po wyczerpaniu Francji niemieckiej noty w sprawie zbójców, 2. sprawozdanie z konferencji losańskiej.

68 sekcja Rady Ligi Narodów.

Uczenie pamięci ś. o. hr. Gravitiny. — Podziękowanie Chin dla Polski.

Ginewa, 24. 9. 68. ma sesja Rady Ligi Narodów rozpoczęła się wczoraj pod przewodnictwem de Valery, premiera Izraela.

Publiczne posiedzenie poprzedziło posiedzenie ponie, poświęcone ustaleniu porządku dziennego i sprawom administracyjnym.

Na wstępie publicznego posiedzenia Rada uczciła pamięć Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku, hr. Gravitiny, wysłuchując stojąco przemówienia przewodniczącego. Na znak żałoby posiedzenie przerwano na kilka minut.

Następnie poprzedni przewodniczący poinformował Radę o zabiegach, które czynił w związku z konfliktem baliwijsko-paragwajskim.

Japonia grozi wystąpieniem z Ligi Narodów.

Nawy Jark. Japoński charge d'affaires w Waszyngtonie, Hiroshi Saito, oświadczył, iż Japonia nie będzie się wahała ani chwili, by wystąpić z Ligi Narodów, o ile zmusi ją do tego raport komisji Lytana.

Pogrzeb hr. Gravitiny.

Gdańsk, 22. 9. Dzisiaj rano w kościele św. Józefa odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne przy zwłokach zmarłego wysokiego komisarza Ligi Narodów, hr. Gravitiny. Po mszy św. żałobnej trumna przewieziona na cmentarz św. Wojciecha, gdzie przemówienie wygłosił ks. prałat Zawadzki. Podczas opuszczenia trumny do mogiły kompania honorowa oddała 3 salwy.

Manewry, które się odbyły, a których nikt nie widział.

Paryż. Podczas manewrów, na które przybyli również dziennikarze, minister wojny Paul Boncour zapytał, „czy widzieliście coś? Dziennikarze oświadczyli, że przez całe przedpołudnie nie spostrzegli na terenie ani ćwiczeń ani ludzi. Na twarzy ministra zauważono zdowolenie.

Wskazuje to, — powiedział Paul Boncour — na doskonałość operacji i dowodzi jak najlepsze wywiązanie się z zadań szefów. Cała sztuka wojenna w obecnej fazie polega na tym, aby armia pozostała niewidzialna.

Dekret o wyborach w Niemczech.

Berlin. Prezydent Hindenburg podpisał 19 bm. dekret, wyznaczający nowe wybory do Reichstagu na dzień 3 listopada rb.

Po tym efekcie zatwierdzenia terminu głosowania, rząd Rzeszy wyda we środę lub w czwartek proklamację do narodu niemieckiego, w której przedstawi motyw i cel rozpisania nowych wyborów.

WROGI PAŃSTWA.

125

(Ciąg dalszy).

Marek przyjął papieża w świątyni komuście. Skoro tylko Malchijades wszedł, zwrócił się ku niemu ciekawe oczy osoby, ukryte za drzwiami przybocznej komnaty. Była to Bernika, córka Marka, która nie mogła oprzeć się pokusie podsłuchania rozmowy.

Minister rozleżał się wygodnie na sofie z piśmiem jakimś w ręku. Podnosząc się lekko, spoglądał z pogardą na wędrującego starca, który ukłonił się z uszanowaniem i stanął, wyszukując, o co go pytać będą.

— Jaki był cel wczorajszych odwiedzin Brytanika, zaczął Marek z ośmym, wlepionymi w papieża. Starzec nie odpowiadał zaraz. To potwierdziło podejrzenie ministra.

— Nie odpowiadaj, gdyż niegodnym jest zdradzać sąfanie, z jakimś udano się do mnie, proząc o radę w sprawach religijnych.

ZBLIŻA SIĘ OKRES

długich wieczorów jesiennych —

podczas których każdy kulturalny

człowiek odczuwa brak dobrego

pisma. Czas ten winien się przy-

czynić do wzrostu abonentów

„Drwęcy“, której prenumerata

z dniem 1 października została,

ze względu na ciężkie czasy —

znacznie obniżona.

Więc zapisujmy „Drwęcę“

na nowy kwartał lub miesiąc!

Pogłoski o zmianie rządu we Francji.

Paryż. Według pism „La Petit Bien“ po wyborach do senatu francuskiego ma nastąpić zmiana gabinetu. Niwiadomo dotychczas, wśród jakich okoliczności ma dojść do tego, przynajmniej nie się o tem nie wspomina.

Premierem przyszłego gabinetu miałby zostać Chantemps. Harriet pozostałby nadal ministrem spraw zagr., Laval przejdzie do sprawiedliwości, Tardieu otrzymałby na tę funkcję ministra wojny, Pictet kolumnę, Germain Martin pełniłby dalszym ciągu funkcje ministra finansów.

Według pogłosek z innego źródła b. prezydent republiki Doumergues, którego wybór do senatu ma być zapewniony, stanąłby na czele przyszłego rządu, przytoczyłby także ministra spraw zagranicznych zachęwałby w dalszym ciągu Harriet.

Francja nie przyjmie robotników.

Warszawa. Ministerstwo Kolonii we Francji wydało zarządzenie, aby powstrzymać chwilowe rekrutację robotników wszystkich zawodów, pracujących wyjechać do kolonii francuskich. Zarządzenie to dotyczy wszystkich kolonii francuskich i zostało wydane na kryzys gospodarczy. Zarządzenie dotyczy oszczędności i obywateli polskich. Wobec tego wszelką rekrutację w tej mierze należy uważać za prowadzoną przez osoby niepowołane.

Gandhi trwa nadal w głodówce i jest już bardzo osłabiony.

Poona. Wobec tego, że rokowania przywódców rólanych kast hinduskich z pałacem nie dały jeszcze rezultatu, zawiadła niedługo, że Gandhi przetrwa głodówkę. Narady toczyły się do późnego wieczora. Około godz. 9 otrzymano wiadomość, że Gandhi po 82 godzinach postu doznał silnego osłabienia, zawręła głowę i mdłości, a także z trudnością oddycha ma się podnieść powieki.

Przywódcy obradujący wespierzyli do więzienia, gdzie odbył z Gandhi 40 minutową konferencję, w czasie której dat on im szereg wskazówek, przewidzianych na dzień jutrzejszy.

Dyktator Kas Chorych.

Warszawa. Ze względu na oszczędnościowych mają być skasowane okręgowe związki Kas Chorych, a agendy ich ma objąć ogólnopolski związek, na którego czele stoi p. Kłemeniewicz.

P. Kłemeniewicz jest obecnie sekretarzem BB. Podczas zjazdu rewolucyj krakowskiej z 6 listopada 1923 roku p. Kłemeniewicz był przez jeden dzień komisarzem rewolucyjnym, sprawującym władzę nad tą częścią miasta, która po wymordowaniu ułanów została opuszczona przez zwyzłskich rewolucjonistów.

Kwatera p. Kłemeniewicza mieściła się wówczas w gmachu krakowskiej... Kasy Chorych.

— Proźny wybieg! Brytanik jest poganinem, jak więc może potrzebować twój rady?

— My, chrześcijanie, posłuszni jesteśmy władzy dla sumienia. Dlatego odpieram ten zarzut, jako nie mający najmniejszej podstawy.

— Biskupie, strzeż się! — zawołał Marek, groząc ręką. — Życie chrześcijan wsi na wieszku Ołędówód twego kłamstwa! Jesteś najwyższym pastorem chrześcijan. W Konstantynie widzieliśmy swego obrońcę, znam też usposobienie Rzymian. Czyż przyznasz się wreszcie?

Papież zrozumiał, że podejrzenie Marka może mieć smutne następstwa, więc postanowił odprzeć je stanowczo.

— Wiesz tedy, że sprawa Aleksandra nie jest bynajmniej tajemnicą. Ołęd Aleksander prosił, abym mu dopomógł do zawarcia związku małżeńskiego z Albina, wychowanką Gorgonjaska, przebywającą obecnie w domu Kwintiana Eljasa.

W obliczu świętego malowało się tyle szczerości, że Marek nie mógł na chwilę wątpić, iż Malchijades szczerą wyznał prawdę, rzekł więc:

— Owiędziny Aleksandra dlatego mnie oburzały,

Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

W dnach 10 i 11 bm., jak donosi pelpliński „Pielgrzym“, odbyły się na terenie powiatu starogardzkiego wielkie manewry z udziałem wszystkich placówek pow. starogardzkiego Powstańców i Wojaków. Stosownie do przygotowanego przez Zarząd obwodowy planu, zebrali się placówki w sobotę 10 bm. o godz. 7 wieczorem na punktach zbiorowych w Starogardzie, Skórczu, Lubichowie i Zblewie, tworząc cztery bataliony, które połączyły się wóźniej w dwie grupy: Starogard Skórcz i Lubichowo-Zblewo. Cwiczenia były dwustronne i wychodziły z takiego założenia: Nieprzyjacieli (grupa Lubichowo-Zblewo) zdołał od zechodu wedrzeć się do kraju, zajęł już na odcinku Szlichta—Czersk kolej Bydgoszcz—Gdynię i zamierzał gwałtowną ofensywą zająć kolej Skórcz—Starogard. Grupa Starogard-Skórcz miała za zadanie powstrzymać nieprzyjaciela i zmusić go do odwrotu. Główna akcja bojowa odbyła się na odcinku Dąbrówka Samla.

Z chwilą wymarszu poszczególnych batalionów nadeszła gwałtowna burza z ulewami deszczem. Nic nie zdołało powstrzymać zapra i przedsięwzięcia naszych Wojaków. Z okręgu przybył komendant okr. drh. major Nieborak z Chojnic, któremu placówka Zblewo dostarczyła wieńców, by mógł śledzić bieg całej akcji. Przybył do Starogarda prezes okr., ks. ppłk. Wycza z Wielk., udając się następnie w wiecpresem okr., drabem Ody, na teren manewrowy. Późnym już wieczorem dotarł ks. ppłk. Wycza z drh. wiecpresem w miejscowości Szeleko do batalionów Lubichowo-Zblewo, gdzie został entuzjastycznie powitany.

Następnie udał się drh. prezes do odległej o 10 km. Dąbrówki, gdzie zastał już bataliony Starogard i Skórcz, które ukochałego prezesa z niemiejszym entuzjazmem, jak w Szekle, powitały. Wzięto ogólną kawę i naprawdę miło było wśród tej szarej brzoły wojackiej.

Bataliony Zblewo i Lubichowo zebrali się w Suminie, gdzie oddziały wystawiły warty i patrolki. O godz. 5 rano odbył się alarm i w kilka minutach stały już gotowe do boja kompanie. Po wydaniu rozkazów rozpoczęła się główna akcja i natarcie, które trwało do godziny 9, potem nastąpiła zbiórka poszczególnych oddziałów, które ustawiły się w czworoboku na polance koło Semina. Do zebranych szeregów przemówił komendant okr. drh. major Nieborak, dając równocześnie całokształt przebiegu manewrów.

Po odbytych manewrach odbył się dalszy ciąg programu, również imponujący i podniosły. Do powyżej opisanych manewrów Powstańców i Wojaków w Starogardzie tylko to jeszcze dodajemy, co przesyła Szan. Czytelnikom już jest znane, że w naszym powiecie, na Apelu Obwodowym naszych Powstańców i Wojaków w Skarlinie, odbyły podobnych manewrów ze strony a. Starosty zostało zakazane, o co Zarząd Obwodowy wniósł skargę.

Nadużycia w szubińskiej Kasie (Chorych).

Malwersacje sięgają 200 tysięcy złotych.

W Kasie Chorych w Szubinie dopuszczono się w swoim czasie wielkich malwersacji. W najbliższym czasie zajmie się sprawą tą sąd okręgowy w Poznaniu.

Przedmiotem rozprawy będą dwa akty oskarżenia, z których jeden sformułowany zostanie przeciwko dyrektorowi Kasy Chorych w Szubinie, Hipolitowi Walkowskiemu, kasjerowi Marji Walkowskiej oraz urzędnikom: Strachonowskiemu, Sławkowskiemu i Alwinowi. Dopuścili się oni jakoby defraudacji na sumę 56 tysięcy złotych.

Drugi akt oskarżenia obejmuje szereg nadużyć, popełnionych przy budowie luksusowego gmachu Kasy. Przed sądem staną: Hipolit Walkowski i siostra jego Marja. Chodzi o rostrzeżenie 151 tys. złotych. Pierwotnie ujawniona defraudacja w kwocie 13 tysięcy złotych, które pokryła Marja Walkowska, niezm jest w porównaniu z rostrzeżeniami samami, które ujawniło szeregowe śledztwo.

Walkowski, pozostający od 6-go lipca rb. w więzieniu śledczym, ciężko zaniemógł. Zostanie on prawdopodobnie przeniesiony do szpitala więziennego w Rawcu, gdzie czekać będzie rozprawy sądowej.

Szkola bez Boga.

Warszawa. Warszawskie „Towarzystwo robotnicze przyjaciół dzieci“, będące pod wpływem Związku Welnomyśliciel, założyło szereg instytucji wychowawczych, jak szkoły, przedszkole, świetlice, w których, jak głosi odezwa tegoż Towarzystwa, wyeliminowane są całkowicie wykłady religijne.

Jest to pierwsza szkoła bez Boga na terenie stolicy państwa. Zbytaczna jest przypominać, że w szkole tej niema miejsca dla dzieci katolickich.

Manewry sowieckie na Białorusi.

Moskwa, 22. 9. Na Białorusi Sowieckiej rozpoczęły się wielkie manewry wojskowe. Wczoraj przybył do Smoleńska Wacyszlaw celem wzięcia udziału w tych manewrach.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

— Wspaniałe przebieg manewrów Tow. Powstańców i Wojaków w powiecie starogardzkim.

WIADOMOŚCI.

Nowemiasło, dnia 26 września 1932 r.

Kalendarzyk, 26 września, Poniedziałek, Cypriana.
27 września, Wtorek, Kozmy.
Wschód słońca g. 5 — 29 m. Zachód słońca g. 17 — 27 m.
Wschód księżycy g. 1 — 46 m. Zachód księżycy g. 16 — 52 m.

Księga ku cześć poległych lotników.

Jak się dowiadujemy — wkrótce po odwołaniu pomnika poległych lotników (co ma nastąpić w dniu 11 listopada r. b.) ukaze się „Księga” Ku Cześć Poległych Lotników.

„Księga” ta będzie siewszem dziełem, zakrojonym na szeroką skalę, gromadzącym idee polegającego lotnictwa, stanowiącym zarazem hołd, złożony pamięci tych bohaterów, którzy ofiarą własnego życia rozświetlili na świat cały imię Polski.

Najgorętszym pragnieniem Komitetu jest, aby „Księga” dotarła wszędzie, wnosząc wieść o poległych rycerzach oręża, aby pamięć o Bastyrach, Szalsach, Idzikowskich, Żwirkach i całym legjonie innych — nie zaginęła dla potomności, ncząc najwyższej cnoty obywatelskiej, poświęcenia własnego w służbie Ojczyźnie.

Komitet jest przekonany, że całe społeczeństwo przyjdzie mu z pomocą, że zrozumie doniosłość dla kraju znaczenie poległego lotnictwa, bez którego byłby narodem bezbronny wobec wroga.

Dochód z „Księgi” częściowo zasili fundusz budowy pomnika, częściowo zaś przeznaczony jest na rzecz wdów i sierot po poległych lotnikach.

Prace Komitetu Redakcyjnego zbliżają się ku końcowi. Do ostatecznego ich sfinalizowania brak jedynie życiorysów i fotografii niektórych poległych lotników.

Dlatego też Komitet Redakcyjny tą drogą zwraca się do wszystkich, którzy posiadają wspomniane materiały biograficzne, z prośbą o łaskawą nadesłanie ich pod adresem: Warszawa-Olecie, 1 ul. lotniczy, na ręce kpt. Stanisława Borowego.

Materiały nadesłane — zostaną po wykrzesaniu niezwłocznie zwrócone właścicielom. Redakcja poległych prosi o wskazanie swych adresów.

Dukaty polskie.

Jedno z ostatnich obwieszczeń ministra skarbu reguluje sprawę bita w przyszłości polskich dukatów. Wartość dukata ustalono na 25 zł. Poza tym będą również w przyszłości bite monety po 2 i po 4 dukaty, to jest monety złote po 50 i 100 zł.

Z miasta i powiatu.

Zwołania Sejmiku Powiatowego.

Nowemiasło. Sejmik Powiatowy zwołany zostanie na sobotę 1-go października 1931 r. godzina 10-ta.

Porządek obrad:

1. Sprawa zmiany granic obwodu rejonowego Grodziszno.
2. Sprawa zmiany granic obwodu badanie mięsa Grodziszno.
3. Zaciągnięcie pożyczki długoterminowej w Komunalnej Kasie Oszczędności w Nowemiasle w wysokości 150.000 zł.
4. Zaciągnięcie pożyczki długoterminowej w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu w wysokości 100.000 złotych.
5. Zaciągnięcie pożyczki długoterminowej w Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu w wysokości 50.000 złotych.
6. Uchwalenie miejscowych przepisów o wzniesieniu i naprawie budynków nieogrodzonych na terenie miast: Lubawa i Nowemiasło.
7. Uchwalenie miejscowych przepisów o czyszczeniu komiunów na terenie miast: Lubawa i Nowemiasło.
8. Uchwalenie statutu o poborze opłat drogowych na rok 1932/33.
9. Uchwalenie dodatków komunalnych do podatków państwowych na rok 1932/33.
10. Uchwalenie budżetu powiatowego na rok 1932/33.
11. Upoważnienie Wydziału Powiatowego do przenoszenia kredytów w budżecie powiatowym na rok 1932/33 w myśl § 51 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 75, poz. 433).
12. Uchwalenie 15 procentowego dodatku komunalnego dla urzędników etatow. Wydziału Powiatowego.
13. Wybór komisji dla Łąkorza w myśl waleśku członka Sejmiku p. Micheżyńskiego.
14. Interpelacja członka Sejmiku p. Borka:
 - a) Sprawa konta zaliczek w kwocie 56.958,85 złotych
 - b) Sprawa sum przechodzących 22.485,45 złotych
 - c) Sprawa malwersacji cegielni powiatowej
 - d) Sprawa wyboru komisji dla przedsiębiorstw pow.
 - e) Odczytanie protokołów Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności oraz Oddziału w Lubawie z roku 1931
 - f) Odczytanie protokołu z lustracji w Komunalnej Kasie Oszczędności za rok 1929 oraz 1930 oraz wyjaśnienie, czy usunięto niedomagania
- g) Przyczytanie protokołów Komisji Rewizyjnej z Powiatowej Kasy Komunalnej w r. 1931.
- h) Przedłożenie Sejmikowi spisu imiennego zaległości podatkowych, obszarów dworskich
 - i) Sprawa powiatowego majątku Łąkorza
 - j) Sprawa zaliczek
 - k) Sprawa dodatku miesięcznego dla badawczego powiatowego.
15. Ważne wnioski.
16. Odczytanie i przyjęcie do wiadomości protokoła.

Pokłosie po zwłazkowych zawodach sportowych S. M. P. w Toruniu.

Nowemiasło. Jedną z większych i na szerszą skalę zakreślonych imprez sportowych w Toruniu były zawody sportowe 4 strzeleckie, zorganizowane w dniach 20 i 21 sierpnia przez Katoł. Związek Młodszych Polskiej Męskiej na diecezję chełmińską.

Ten piaty egółpomorski bój sportowy S. M. P. zgromadził na starcie zawodowców z teren całej diecezji chełmińskiej. At 14 okręgów wysłało swoje reprezentacyjne drużyny, a mianowicie Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Gdańsk, Gulew, Grudziądz, Nowemiasło, Sępólno, Starogard, Świecie, Toruń, Tachla, Tczew i Wąbrzeźno. Najliczniej był reprezentowany okręg — Nowemiasło. Mimo kryzysu gospodarczego, jaki w obecnej chwili przeżywamy, a co daje się we znaki szalenie przy organizowaniu wszelkich większych imprez, zjazdów etc., w danym wypadku zawody sportowe S. M. P. zorganizował Związek bez żadnych subwencji i w ogóle większych wkładów pieniężnych. Finansował je impreza sportowa „młody lasy, tylko elitarnej zawodnicy. Tylko biedniejszym pomogły nieco kasy okręgów S. M. P. Wyjeżdżali więc bez „suty chleba”, bez „wynagrodzeń za start”. Są to prawdziwi amatorzy sportu, którzy roznieśli idee wychowania fizycznego i sportu. Cześć im za to!

Biorąc pod uwagę regulamin zawodów wzgl. wyiaki szczein pierwszych miejsc w poszczególnych konkurencjach, osiągniętych przez poszczególnych reprezentantów okręgów, punktacja ogólna przedstawia się następująco: 1. Okręg Gdańsk — 87 pkt, mistrz Związku i zdobywca zwłazkowej nagrody przechodzącej na 1932 rok. 2. Nowemiasło 83 pkt. 3. Toruń 82 pkt. 4. Chełmno 74 pkt. 5. Grudziądz 47 pkt. 6. Tachla 40 pkt. 7. Brodnica 23 pkt. 8. Sępólno 20 pkt. 9. Bydgoszcz (S. M. P. Zolędowe)

16 pkt. 10. Gulew 6 pkt. 11. Tczew 6 pkt. 12. Starogard 3 pkt. 13. Świecie 2 pkt. 14. Wąbrzeźno.

Pahir arsechodu przeszedł sztem na r. 1932/33 do S. M. P. Gdańsk. Drugą zaś wędrowną nagrodę w postaci obrazu olejnego (dar p. wojewody Kirtiklisa) za najliczniejsze obstatnie zawodów, jak i sportowe zachowanie się zawodników przynano drużynie Okręgu Nowomiejskiego, która, jak wynika z klasyfikacji, zajęła II miejsce. Sukcesy te zawdzięczamy po wielkiej części ofiarności tutejszego Obywatelstwa, które, jak jut tyle razy, okazało zrozumienie dla katolick. rachm młodzieży. Serdeczne podziękowanie za hojne datki należy się ustępującym ofiarodawcom: ks. reddy Pospem (20 zł.), p. Gestwickiemu (51.80 zł.), p. Makowskemu (10 zł. i 50 bałek), p. Rostowi (20 cytryn, 1/4 l. okowity), p. Jankowskemu (3 fl. caku w kostkach), p. Serozyńskiemu (5 zł.), p. Urbanawskiej (3 zł.), p. Boale (3 zł.), p. Radomskiej (3 zł.), p. Merencowi (50 bałek). Serdeczne dziękujemy także wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób ułatwili naszej „Młodzieży” branie udziału w zawodach terenach.

Walka z pożarnictwem.

Nowemiasło. Przeprowadzona w końcu oraz na początku bież. reka akcja antypożarowa przyczyniła się bardzo wydajnie do zmniejszenia się palności na terenie Województwa Pomorskiego, a w szczególności w powiecie lubawskim.

W czasie przeprowadzonej akcji antypożarowej przez wyspecjalizowanych funkcjonariuszy służby śledczej aresztowano wówczas na terenie naszego województwa 115 osób, z tego 39 osób tylko z pow. lubawskiego. Nic też dziwnego, że ludność straszyła, iż droga przez podpalenie swego mienia, dla zdobycia zazwyczaj wysokiej stawki sekeracyjnej doprowadza zamiast do więzienia.

Mimo tak srowego postępowania władz w stosunku do podpalaczy zdarzają się jeszcze tu i ówdzie wypadki nieprzestrzeżenia prawa z tą myślą, że ręka sprawiedliwości ich nie dosięgnie. Mylą się jednak ci i jak się z kół miarodajnych dowiadujemy, to policja ponownie wszczęła sereg spraw pożarowych za ubiegły czas, przycem w powiecie lubawskim akcja ta rozpoczęta została przytrzymaniem i odstawieniem do dyspozycji władz sądowych chałupnika Franciszka Kopańskiego i Franciszka Korbowskiego z Otręby, jako b. silnie podejrzanych o zbrodnicze podpalenie zagrody małorolnej, wyżej wymienionego Kopańskiego, którego zbudowanie znajdowały się w bardzo lichym stanie.

Zmija w ul. Kościelnej.

Nowemiasło. W ub. czwartek w godzinach przedpoł. p. A. Radomski spał przed swym składem na ul. Kościelnej żywą, około 40 cm. długą, żmiją (Kreuzotter). Jakim cudem o tej porze znalazła się na ulicy zmija niewiadomo. Prawdopodobnie bezrobotni, którzy zbierali sobie w lesie lub na łąkach drzewa, związali żmiją razem z drzewem, która widocznie na ulicy im wypadła. Zmija zabita.

Wieczór L. O. P. P.

Lubawa. W ub. czwartek w swoim objętości propagandowym przybył do naszego miasta delegat Dyrekcji Kolejowej w celu wygłoszenia referatu. Wieczorem zebrało się na sali p. Zielińskiego około 300 osób, przeważnie młodzieży szkolnej i rzemieślniczej. Referat wygłosił przybyły delegat z Dyr. Kol. Omówił on obszerne zasady nowoczesnego lotnictwa. Następnie wyświetlał przeźroczka, obrazujące powstawanie lotnictwa i gazów trąjących. Zebrani wysłuchali referatu w skupieniu, a naczelnik kolei, p. Dausajski, w imieniu zebranych podziękował mu za wykład. Wykład ten miał na celu zachęć. ludności do większego zainteresowania się lotnictwem oraz do wydawnictwa popierania LOPP, który ma za zadanie obronę granic i ludności cywilnej przed atakami gazowemi w przyszłej wojnie.

Nabożeństwo żałobne za spokój tragicznie zmarłych lotników.

Lubawa. W piątek, 23 bm. odbyło się w kościele farym żałobne nabożeństwo za dusze s. p. lotników Żwirki i Wigary. Na nabożeństwie stawali się tutejsze władze, nauczycielstwo, wszystkie Stowarzyszenia wzgl. ich poczety sztandarowe lub delegacje oraz aczuliwie arki. Oprócz tego dązo z obywatelstwa brało udział w nabożeństwie. Księciół był zapalony wierąmy. Przed katedrą trzymała Straż Graniczna wartę. Mszą św. żałobną odprawił ks. wik. Lange. Chór Kościelny wykonał stosowne pieśni. W nabożeństwie brały udział wszystkie organizacje bez względu na przekonania polityczne.

Przez lekkomyślność przy pracy ponosi śmierć.

Ceszkówki. Dnia 20 bm. zdarzył się podczas pracy na maj. Ceszkówki nieszczęśliwy wypadek. Mianowicie zajęta na stogu przy młóceniu zboża 26-letnia Władysława Wierzbicka, na sygnał obładowy nie zeszła ze stogu po drabinie, lecz lekkomyślnie na trzonku od widel zeszła się ku dołowi. Skutek był fatalny. J. straciła bowiem równowagę i spadając nadziela się na brzuch tak nieszczęśliwie, iż w stanie gwałtownym odwieziono ją do szpitala w Nowemiasle, gdzie wśród okropnych cierpień zmarła następnego dnia.

2da Pomorska.

Ranny wystrzałem przy zakupie rewolwera.

Działdowo. Kierownik działu egrek. przy tat. Urzędzie Skarbowym p. Błotnicki, zamierzal w składzie p. Olejniczaka nabyć broń palną. Podczas manipulowania z bronią przez subiekta padł strzał, który p. B. ogodził w lewy bok. Ranego odstawiono do szpitala, gdzie przeprowadzono operację. Lekarze stwierdzili 3 przetrzacone kieszki i 2 kieszki ranione. Wobec stanu groźnego przywołany kapitan oddziału Sakramentów św. Policja prowadzi dochodzenia celem stwierdzenia, kto ponosi winę. Jak słychać broń już poprzednio kupował pewien amator, który pozostał na miejscu naboi, a obecnie na skutek nieumiejętnej ochłodzenia się z bronią wydarzył się wypadek.

Jaglica wśród dzieci szkolnych.

Działdowo. We wtorek, 21 bm., p. dr. Ejsman przy badaniu dzieci szkolnych w tat. szkole powszechnej stwierdził w 130 wypadkach chorobę oczu, zwaną jaglicą. Wobec tego wydał natychmiastowe zarządzenie doprowadzenia dzieci do szpitala, gdzie pocyłnione zabiegi odczekiwalne. W najbliższym czasie wszystkie dzieci zostaną poddane ponawczemu badaniu przez okuliste.

Dom rodzicielski a szkoła.

Działdowo. Na inuem miejscu piszemy o odbyć się mającej w niedziele konferencji rodzicielskiej. Wiadomość tę uzupełniamy tem, że wobec stwierdzenia wypadków, szerzącej się jaglicy omawiany będzie również stan zdrowotny w szkole. Działające bowiem warunki społeczne układają się tak, że izolowanie się szkoły od życia społecznego nie może prowadzić do konkretnych wyników. Dom rodzicielski i szkoła, to dwa najważniejsze czynniki wychowawcze, które muszą działać w pełnej harmonii nad wychowaniem dziecka. Jeżeli dom rodzicielski pójdzie swoją drogą i nie będzie się należycie interesował stanem dziecka, a szkoła przestrzegać będzie inne cele wychowawcze, wówczas dziecko bez własnej winy stanie się przedmiotem kryjącyjących się wpływów wychowawczych, na csem jego rozwój cierpieć będzie. Na tej konferencji o zadaniach doma rodzicielskiego i szkoły, o wspólnym wychowaniu dziecka wygłosi referat p. kierownik szkoły Dzieciół. Jak nas poinformowano, podobne konferencje odbywać się będą edąd częściej.

Pół roku i jeden tydzień aresztu.

Znany działacz i kandydat na posła przy ostatnich wyborach do Sejmu Stronictwa Ludowego, p. Cwikła z Krotoszyna, został na rozprawie przed Sądem Grodzkim w Łąkorzu skazany na pół roku i 1 tydzień aresztu za antypaństwowe odzywianie się. „Głos Pogranicza”, podając powyższe, nie może oczywiście sobie odmówić, by w nas o to nie aderzyć — mianując p. Cwikłę gorliwym czytelnikiem naszego pisma. Nie wiemy oczywiście czy tak jest, ale to wiemy zapewne, że „Głos Pogranicza” p. Cwikła nie czyta, jak wogóle w naszym powiecie prawie nikt takowego nie czyta, uważając to pismo jako coś takiego, czego najchętniej się nie tykać. To też i jego sjądanie na nas jest jedynie aderaniem w próżnią, nad czem możemy ze spokojem przechodzić do porządku dziennego.

Jedna nas tylko rzecz dziwi i wymaga wyjaśnienia, a mianowicie ta okoliczność, że takie pismo, które nie ma w całej naszej okolicy bliższej i dalszej żadnej poczytności, którego abonentów trzeba ze świecą w ręku i za dnia szukać, ma aż dwa wielkie ogłoszenia lubawskiego Wydziału Powiatowego, jedno polecające Cegielnię Powiatową, drugie Cementownię Powiatową. Przedewszystkiem pytamy, co za cel może mieć ogłoszenie w piśmie, którego prawie nikt w całej okolicy nie czyta — a powtóre, czy nasz powiat — akuratnie nasz powiat — który nawet nie ma czem opłacić swych urzędników, robotników, a nawet chorych, ma na kosztowne ogłoszenia, równające się prawie wyrzucaniu grosza za plot. Jest pod tem ogłoszeniu podpisany Wydział Powiatowy. Pytamy na tej drodze jego członków, czy oni to uchwalili?

„Strzelcy” za włamania i kradzieże pomaszerują do więzienia na 3-6 miesięcy więzienia.

Grudziądz. W dniu 21 września rb. odbyła się w sądzie grodzkim w Grudziądzu rozprawa przeciwko szczie włamywaczy i złodziei z Rogóżna-Zemta a kradzieże z włamaniem i piserstwem. Przed sądem stanęło 4 włamywaczy z niejakim Łądą na czele, którzy wszyscy są „strzelcami” z Rogóżna.

W miesiącu maju br. dopadli się oni włamaniu i kradzieży zboża na szkódę w. Krzyżanowskiego, wójta z Rogóżna-Wai oraz p. Kazimierza Walczaka, obywatela ziemskiego z Nicwałda.

Na rozprawę doprowadzono „strzelców” włamywaczy z więzienia sądowego, zakutych w kajdany. Jeden z oskarżonych tłumaczył się, że jest „strzelcem” i dlatego liczył na bezkarność.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał wszystkich 4 „strzelców”, a mianowicie niejakiego Łądę na 6 miesięcy więzienia, niepełnoletniego syna jego na 6 miesięcy więzienia z odroczeniem kary na 3 lata z uwagi na młody jego wiek. Władysława Talmę na 3 miesiące i Grassa na 6 miesięcy więzienia.

Sprawa nosiła oznaczenie czynności sądowej VIII Kę 2389-32.

Mordercę zięcia i córki ujęto w lesie. Przyznaje się do winy.

Iwicz, pow. tucholski. W sprawie morderstwa małżonków Kamińskich i podpalenia ich zagrody w dalszym dochodzeniu ujawniono, że zbiegły morderca Jędrzejczak ukrywał się w okolicznych lasach, w związku z csem arzątkowo obławę, w wyniku której ujęto go. Jędrzejczak przyznał się w teku badania do winy i zeznał, iż cayan tego dokonał na ile niesuszonej rodzinnych. W roku 1931 powrócił z Francji, gdzie pracował przez kilka lat teko górnik i zaszczędził 4.000 zł. Po przybyciu do kraju kupił 35 morgowe gospodarstwo, które oddał następnie swemu zięciowi w drodze ustnej umowy w dzierżawę. Poieważ czynsz dzierżawnego nigdy nie otrzymał, a ponadto z polecenia swej córki musiał często pracować na roli, posiadał niedostatecznie w galew i arzątkowo swemu zięciowi awantury, w wyniku których wpadł w iszję i dostawał ataków epileptycznych.

W dniu morderstwa pożyczyl sobie topora i gdy córka z jej mężem zasnęli, zamierdował ich, a następnie powysuszczał z obory żywy inwentarz i podpalił zabudowania, poczem zbiegł do lasu. Po dokonaniu czynu nieśli się z zamiarem popełnienia samobójstwa i już nawet naciele sobie żyły u ręki, jednak z braku odwagi zaniechali samobójstwa. Jędrzejczaka odstawiono do dyspozycji władz sądowych. Sprawa ta będzie rozpatrywana w trybie doaznym.

„Niezwykła afera szantażowa w Gdyni.

Członek bandy przywódcą bojówek „sanacyjnych”. Gdynia. „Kurier Poznański” donosi z Gdyni: W noc z poniedziałku na wtorek dokonano włamania do biur firmy spedycyjnej „Atlantic” i skradziono księgi buchalteryjne wraz z dowodami na rok 1930 i 1931. Pieniądże, znajdujące się w kasie, porzucono niekniele.

We wtorek dyrektor firmy, p. Mastlewicz, otrzymał list z żądaniem sumy 20 tysięcy zł. za wydanie ksiąg handlowych. Na dowód, że księgi są w posiadaniu autorów listu, załączono kartkę z kartoteki. W południe doręczono mu 25 tys. zł. i wyznaczono spotkanie pod Kartusami.

Dyr. Mastlewicz udał się na określone miejsce wskazanym poleceniem, a za nim pojechał wyładowca policji, przebrany za kolejarza. Dyr. Mastlewicz spotkał tam pewien osobak i podjął z nim pertraktacje oraz rozpoczął targ co do wysokości zadatku i terminu płatności weksli, które pozornie ofiarowywał mu dyrektor firmy. Dzieło się to na szczie.

W pewnej chwili zbliżył się do nich agent, przebrany za kolejarza i rewolwerem zmasił szantażystę do podniesienia rąk do góry. Ujętym okazał się niejaki Nawak, „kupiec” z Kertza. W kajdankach przewieziono go samochodem do Gdyni i tu w egulu krytycznych pytań wydał współalików włamania oraz szantażę.

Przed południem policja aresztowała buchaltera w firmie „Atlantic”, niejakiego Walfarta i Jana Bartczaka, b. pracownika tej firmy. Stwierdzono, że Nawak spędził w Gdyni ostatnie noce w mieszkaniu Bartczaka.

Bartczak znany jest na terenie Gdyni jako przywódca „sanacyjnych” bojówek. W r. 1930 przewodził w napaździe na akademję O. W. P. w hotelu Centralnym, a w czasie ostatnich wyborów brał udział w napaździe na zebranie Stronictwa Narodowego, kiedy to zlamano rękę dr. Rogali.

Z dalszych stron Polski.

Dzieci spowodowały wielki pożar wsi.

Krotoszyn. (Wielkopolska). We wsi Barzele w powiecie krotoszyńskim wybuchł w środę w południe pożar. Mieszkańcy wioski zajęci byli przeważnie sprzątnieniem ziemniaków na pola. Pastwą płomieni padło 21 budynków, 100 osób pozostało bez dachu nad głową. Istnieje podejrzenie, że dzieci wzięliży pożar.

Jaki program przedłoży Ameryka na światowej konferencji gospodarczej?

Waszyngton. Amerykański delegat na konferencję rozbrojeniową i światową konferencję gospodarczą, p. Norman Davis, który — według oficjalnego komunikatu — wyjechał w sobotę do Genewy, odbył wczoraj dłuższe konferencje w Białym Domu i amerykańskim departamencie spraw zagranicznych.

Jakkolwiek co do treści rozmów nie ogłoszono żadnego oficjalnego komunikatu, to jednak United Press dowiaduje się, że rozmowy to dotyczyły głównie nadchodzącej światowej konferencji gospodarczej, na której Davis w imieniu Ameryki zdecydowanie wypowiada się za niestępliwym trwaniem przy sztafecie złota. Jak słychać dalej, Ameryka poczyniła ma konkretne propozycje co do podwyższenia ceny srebra, przyczem chodzi o tony srebra przedawanych w całości. Wszystkie propozycje, zmierzające do wprowadzenia dwumetalowego pokrycia kruszcowego, tj. złota i srebra, Stany Zjednoczone przeciwstawiają jak najkategoryczniej.

Dalsze propozycje Ameryki dotyczyć mają podwyżki cen surowców, w czym Ameryka depatruje się jednego z głównych czynników sanacji gospodarki świata. Oczywiście załatwić te wszystkie będzie przedawaniem od tego, kto zostanie tam obrany Prezydentem.

„Humorek jest“

Kraków. W ub. niedziele około g. 8 wiecz. wkroczył do kawiarni „Esplanada“ w Krakowie gen. Wieniawa-Długoszewski w towarzystwie pułkowników i majorów. Momentalnie zrobiło się na sali, wypełnionej publicznością, nadzwyczaj wesoło. Popularny generał w Warszawie i tu wywołał popularność wznoszeniem okrzyków i śpiewając, aby orkiestra „zgrała od ucha“. Zrobiło się zbiegowisko. Publiczność otoczyła wesołego generała. Wtedy generał zaczął wołać: „No! humorek jest? — to dobrze“.

Nie podobna zresztą opisać wszystkich szczegółów w postaci srywania obrusów ze stołów, bicia szkła, nawaniania ludzi z krzesel, natwistycznego rzucańca na całą salę odpowiednich słów i wyrażen.

Pan generał Wieniawa-Długoszewski i jego towarzysze mieli na piersiach moc medali i krzyżów. Jak wiadac, wracali oni z uroczystości odsłonięcia pomnika pułk. Lisa-Kuli w Rzeszowie i nawadzili o Kraków.

Niema to jak ułani...
Tak donosi katowicka „Polonia“.

Hurtownie tytoniowe prowadzone przez urzędników.

Nowe posady dla „sanatorów“.

Warszawa. Obrady kierowników zakładów sprowadzący wyrobów monopolu tytoniowego trwały dwa dni.

Rezwazana była sprawa, czy hurtownie tytoniowe mają być w prywatnych rękach, czy też prowadzone będą przez urzędników. Obradami kierował p. Kani, szef dzisiejszego przedsiębiorstwa. Decyzja nastąpiła szybko. Hurtownie będzie się odbierało z rąk prywatnych. W tych miastach, gdzie istnieją magazyny monopolu tytoniowego, powstaną od 1 listopada hurtownie, prowadzone przez urzędników. Takich hurtowni będzie utworzonych około 40. Już wydano rozkazy wyszukania lokali, urzędzenia ich i t. d.

W ten sposób będzie w Polsce o kilkadziesiąt posad urzędniczych więcej, a kilkadziesiąt kupców straci możność egzystencji.

Aż nie do uwierzenia. — Chór sykstyński sprowadzony przez żydów.

Warszawa. Dopiero obecnie na tle sprawy sądowej wyszło na jaw, że chór sykstyński został sprowadzony do Warszawy przez... żydów. Wszelkie formalności se sprowadzeniem chóru załatwili podając się za dziennikarza z Rzymu Dawid Edward Kleinlerer oraz impresario Bertold Krzypow, zażywający na terenie Warszawy opinii naciągacza i człowieka niesumiennego. Żydzi, chcąc zarobić jak najwięcej pieniędzy, posunęli się tak daleko, że zorganizowali występ chóru w Cyku.

O tem, kto organizował występy „Chóru Sykstyńskiego“ w Warszawie, możemy się nigdy nie dowiedzieć, gdyby nie pewne nieporozumienie, które wynikło między oba żydami, Kleinlerer wyomówił sobie za pośrednictwem przy sprowadzeniu chóru prowizję 4 procent od sumy, wypłacanej przez Krzypowa zespołowi. Krzypow prowizji nie zapłacił. Wobec tego jeden żydek wystąpił przeciwko drugiemu do sądu z powództwem o zasądzenie 600 złotych i zabezpieczenie tej sumy na kasie występów chóru sykstyńskiego. Sąd zabezpieczenia nie udzielił.

Podkop przemysłników na granicy polsko-niemieckiej.

Katowice. Już od długiego czasu w Szarleju i okolicy zaszło istnienie dobrze zorganizowanego szlaki przemysłników, która bez żadnej przyczyny przemycała większymi partiami towary z Niemiec do Polski i odwrotnie. Mimo energicznych kroków, przedsięwziętych w tym kierunku, nie udało się wpaść na trop szlaki. Dopiero przypadkiem w drodze górnicze stwierdzili, że przy nieruchomości obecnie kopalni Szarlej kręcił się w podejrzany sposób mieszkaniec kolonii Stare Górecko, znajdującej się na samej granicy polsko-niemieckiej. To samo spostrzeżenie poczynili władze polityczne na niemieckiej kopalni „Cecylja“. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń stwierdzono, że niektórzy mieszkańcy kolonii Stare Górecko wykryli stary chodnik w sztybach powyższych kopalni po stronie niemieckiej, gdzie codziennie od szeregu miesięcy spotykali się przemysłnicy dla odbioru towarów, idących w jedną i drugą stronę. Część szlaki została schwyta w czasie wyciągnięcia szmugla. Energetycznie przeprowadzona akcja doprowadziła do zlikwidowania całej szlaki, składającej się z 7 osób. U szkodliwych przemysłników zniesione znaczne ilości przemysłowego towaru.

KACIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Wtorek, dn. 27 bm. 12.45 13.35 15.10 Płyty gr. 15.30 „Chwilka lotnicza“. 15.40 Płyty gr. 16.35 Komun. Centr. Bina Hydr. dla żegl. i ryb. 16.40 Odczyt sportowy. 17.00 Popol. koncert symf. ork. Filharmon. Warsz. 18.00 Odczyt. 18.20 Muzyka taneczna. 19.35 Prasowy Dzień. Radj. 19.45 „Bieżące wiadomości rolnicze“. 20.00 Koncert popularny ork. P. R. W przerwie felj. lit. p. t. „Narodziny XI Muzy“. 21.50 Dodatek do Pras. Dzień. Radj. 22.00 Muzyka tan. 22.40 Wiad. sport. 22.50 Muzyka tan.

Sroda, dn. 28 bm. 12.45 13.35 15.10 Płyty gr. 15.30 Krenka barcerska. 15.35 Chwilka morska i kolon. 15.40 Opowiadanie dla młodzieży pt. „Jak to było w barcerskim obozie“. 15.35 Opowiadanie dla dzieci p. t. „Imieniny tatasia“. 16.05 Płyty gr. 16.35 Komun. Centr. Bina Hydr. dla żegl. i ryb. 16.40 „Skryzanka Poczta“. 17.00 Utwory Kalsmana w wyk. ork. P. R. 18.00 „Król Stefan Batowy“. 18.20 Muzyka taneczna. 19.20 Pras. Dzień. Radj. 19.30 „Skryzanka Poczta. Reln“. 19.45 Pogadanka muzyczna. 20.00 Tr. z Przgl. Czeskiej opery „Rusalka“ Dwerszka. W przerwie dodatek do Pras. Dzień. Radj. i wiadomości sport. 22.50 Odczyt w języku hiszpańskim p. t. „Turystryka w Polsce“ (tr. z Krakowa). 23.05 Muzyka taneczna z płyt.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowania oficjalne z dnia 23. 9.
Płacono w złotych za 100 kg.

Zytc (nowe)	15.20—15.50
Poznanica (nowe)	23.50—24.50
Owies	12.75—13.25
Jęczmień browarowy	19.50—20.50
Rzepak	34.00—35.00

Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Zupnicki w Nowemmieście, i za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajku itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

3—4 pokoje z kuchnią | Potrzebna od zaraz uczciwa pokojowa
od 1 października wydzierżawie.
PRZERADZKI, LUBAWA,
Warszawska. MAJ. PRĘGOWIZNA.

L. dz. 1 2049/32

Ogłoszenie.

Powołując się na rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 23 sierpnia 1932 r. o pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. nr. 74/32 poz. 664) podaje się do publicznej wiadomości, że począwszy od dnia 1 września rb. winni:

1. Wszyscy właściciele domów mieszkać opłaty ad kwitów za komerne na Fundusz Pomocy Bezrobotnym. Właściciele domów wzgl. ich zastępcy, którzy pobraли komerne z góry (za wzięciem) winni przypisać opłatę właśc. w Kasie Miejskiej najpóźniej do dnia 26. IX. rb.

2. Wszyscy właściciele lub dzierżawcy restauracji i publicznych lokali mieszkać za przebywaniem gości od 12 w nocy do 6 rana po 50 gr. od osoby.

Penalizuje się objaśnienie do powyższego rozporządzenia. Nowemmieście n. Drwęcą, dnia 23 IX, 1932 r.

MAGISTRAT

(—) KURZETKOWSKI, burmistrz m.

OBJAŚNIENIE:

Opłaty od kwitów za komerne mieszkać właściciele nieruchomości w ciągu 15 dni po otrzymaniu komernego w Kasie Miejskiej w Nowemmieście. Równocześnie należy złożyć wykaz otrzymanych sum komernego, pobranego za dany miesiąc od każdego lokatora osobno wraz z obliczeniem opłat, przypadających do uiszczenia.

Opłaty za komerne w stosunku miesięcznym wynoszą:

1. od komernego do 99 zł 99 gr. 0,25 zł
2. „ „ od 100—150 zł 0,50 zł
3. „ „ 150—200 zł 0,75 zł
4. „ „ ponad 200 zł 1.— zł.

Opłatem powyższym nie podlegają kwity za komerne od mieszkać 1 i 2 izbowych.

Opłaty powyższe obciążają właścicieli nieruchomości. Za przebywanie w zakładach gastronomicznych (i. w restauracjach i publ. lokalach) od godz. 12 w nocy do 6-tej rana płaci się 50 gr.

Opłaty te pobierają właściciele restauracji od gości, wnosząc im bilety z blozków ponumerowanych i stemplowanych. Opłaty te wpłacają właściciele wzgl. dzierżawcy do Kasy Miejskiej w Nowemmieście w ciągu 7 dni po upływie każdego miesiąca.

Za opłaty te odpowiada osobliście właściciel wzgl. dzierżawca. Winni wykroczenia przeciw przepisom niniejszego rozporządzenia o uiszczeniu określonych w siem piśmie lub wydanych na na jego podstawie rozporządzeń wykonawczych karzeni będą grzywną do 200 zł, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej według innych przepisów.

Do orzekania powyższych kar powołane są powiatowe władze administracji ogólnej (Starostwa Powiatowe).

Szanownemu Obywatelstwu LUBAWY i okolicy podaje do taskawej wiadomości, iż Z DNIEM 1-GO PAZDZIERNIKA RB. OTWIERAM PRZY UL. ZAMKOWEJ 3

interes rzeźnicki

Staraniem mojem będzie li tylko rzetelna obsługa Klientelę pod każdym względem zadowolić. Prosząc o taskawe poparcie mojego przedsiębiorstwa, kreślę się z poważaniem

LEON RENKIEL, Lubawa Pomorze.

2 uczni

poszukują warsztaty kowalско-slusarskie

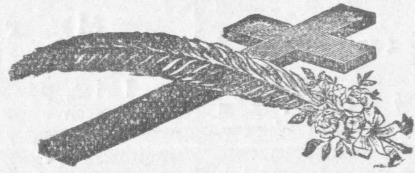
POLSKIE BRZOZIE

pow. Brodnica, w z. FR. MAJKA, mechanik.

Tapety

w wielkim wyborze — — poleca — —

Kalegarnia „Drwęcą“

W sobotę, o godz. 4.30 rano zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich z cierpliwością i poddaniem się woli Bożej znośnych cierpieniach moja kochana żona, nasza droga mamusia córka, siostra, synowa i bratowa

s. p.

Władysława Żuralska

z Rudnickich

w 35 roku życia.

O czym zawiadania w ciężkim smutku pogrążony

Mąż i Rodzina.

Skarlinek — Papowo Biskupie, dnia 24 września 1932 r.

Ekspozycja z domu żałoby do kościoła parafjalnego w Skarlinie odbędzie się w czwartek, dnia 29 bm. o godz. 10-tej, następnie pogrzeb.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Furmanki oczekiwać będą na dworcu Biskupiec Pomorski.

Podaje się do wiadomości, że
łaźnia publiczna w Gazowni jest czynna
codziennie od godz. 8-mej do godz. 19-toj.

Działdowo, dnia 23 września 1932 r.

MAGISTRAT.

Sprzedam

w całości lub na parcele netychmiast moje prywatne, bez długu 200-morg.

gospodarstwo

ziemia pszenica, w tem 20 morg łąk z ozymą pokładem torfu, budynki maszynowe, żywy i martwy inwentarz kompl. Cena i wpłata podług ugody. Oraz 55-MRG. GOSPODARSTWO ziemia pszena, budynki w dobrym stanie, z żywym i martwym inwentarzem na sprzedaż. ZALESKI, KOWALIKI, pow. Działdowo.

Skład

towarów kolonialn., z towarami sprzedawca
Zgł. piśmienne przyjmuje eksp. „Drwęcą“ Nowemmieście.

13-morgowe

gospodarstwo

budynki maszynowe, w dużej ilości wsi jest od zaraz na sprzedaż. Cena podług ugody. Zgł. przyjmuje

W. ZIOŁKOWSKI, WIELKIE BAŁÓWKI.

Jedną morgę

dobrej ziemi

położoną przy Nowemmieście, sprzedam korzystnie lub wydzierżawie. Zgłoszenia kierować należy pod adresem:

KLARA ZIMMER, GELSENKIRCHEN,

Uekendorferstr. 60 (Triukhalle).

Kuźnia

do wydzierżawienia w Nawrze od 1. X. rb
WARUSZEWSKI, soltys.

Dnia 23-go bm. o godz. 11 i pół wieczorem zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długiej i ciężkiej chorobie moja najukochańsza żona, nasza najtrośniejsza mamusia, córka i siostra

s. p.

Helena z Kurzyńskich Pakalska

w 37 roku życia.

O czym donosi wszystkim Krewnym i Znajomym w nieutulonym żalu pogrążony

Mąż, dzieci i rodzina.

Złotowo-Grodziecno, we wrześniu 1932 r.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 28-go bm. o godz. 9.30 z rana w Złotowie.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.